

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi tilauslento-verosta annetun lain 6 ja 26 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että tilauslento-verosta annetun lain voimassaoloaikaa jatketaan vuoden 1994 loppuun. Veroperusteet säilyisivät nykyisen lain mukaisina. Siten myös vuonna 1994 Suomesta ulkomaille suuntautuvaan tilauslento-osallistuvasta matkustajasta perittäisiin tilauslento-veroa 200 markkaa lennolta.

Veroa ei tällöin perittäisi vuonna 1983 tai myöhemmin syntyneistä lapsista.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1994 alusta ja sitä sovellettaisiin vuoden 1994 aikana alkaviin tilauslento-matkoihin. Esitys liittyy vuoden 1994 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

PERUSTELUT

1. Nykytila

Tilauslento-veroa, joka kohdistuu ulkomaille suuntautuviin tilauslento-matkoihin osallistuviin matkustajiin, on peritty vuoden 1993 alusta voimaan tulleen tilauslento-verosta annetun lain (976/92) nojalla. Vuonna 1992 tilauslento-matkoista perittiin veroa matkustajaverolain (3/92) perusteella.

Tilauslento-verosta annettua lakia sovelletaan vuoden 1993 aikana alkaviin matkoihin. Veron määrä on 200 markkaa tilauslennolle osallistuvasta matkustajasta. Veroa ei peritä vuonna 1982 tai myöhemmin syntyneestä lapsesta eikä aluksen miehistön jäsenestä tai viranomaistyötä tekevästä henkilöstä.

Tilauslento-vero peritään matkalipun luovutuksen yhteydessä jokaisesta matkustajasta, jolle Suomessa myydään tai muutoin luovutetaan taikka välitetään ulkomaanmatkaan oikeuttava lentolippu. Verovelvollisia ovat ne lentolippujen myyjät, jotka harjoittavat toimintaansa ansiotarkoituksessa tai toistuvasti. Verovelvollisia ovat siten pääasiassa matkatoimistoliik-

keen harjoittajat sekä lentoyhtiöt. Verovelvolliset maksavat veron oma-aloitteisesti kuukausittain lääninverovirastolle.

Tilauslento-veron tuotto oli toukokuun 1993 loppuun mennessä noin 35 miljoonaa markkaa. Veron kertymäksi koko vuonna arvioitiin 200 miljoonaa markkaa. Kertymä jäänee arvioitua vähäisemmäksi, koska tilauslento-liikenteessä ulkomaille vuoden 1993 tammi-kesäkuun aikana lähteneiden veron piiriin kuuluneiden matkustajien määrä laski lähes puolella vuoden 1992 vastaavasta tasosta eli noin 250 000 matkustajaan.

2. Esityksen tavoitteet ja ehdotus tilauslento-verotuksen jatkamiseksi

Matkustustaseen alijäämän kasvaminen on ollut eräs keskeinen syy Suomen vaihtotaseen alijäämän suurenemiseen. Vuosina 1990 ja 1991 matkustustaseen alijäämä oli hieman yli kuusi miljardia markkaa, mikä oli kumpanakin

vuonna noin neljännes vaihtotaseen alijäämästä. Vuoden 1992 aikana matkustustaseen alijäämä supistui 4,9 miljardiin markkaan. Muutos johtui ennen muuta matkustustulojen nopeasta kasvusta.

Vuonna 1993 matkustustaseen vajeen arvioidaan supistuvan edelleen ainakin samaa vauhtia kuin vuonna 1992. Myönteisen kehityksen jatkumista vahvistaa vuoden 1993 ensimmäisen vuosipuoliskon matkustustase, joka kohentui edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna noin 1,2 miljardilla markalla. Tämän vuoden alussa myös matkustusmenot supistuvat selvästi.

Vaihtotaseen alijäämän, joka vuonna 1992 oli 23,4 miljardia markkaa, arvioidaan supistuvan 15 miljardilla markalla vuonna 1993. Tämä aiheutuu pääosin kauppataaseen ylijäämän kasvusta, mutta myös palvelutaseen alijäämä aleenee selvästi.

Maamme kansantalouden vieläkin suurten vaihtotase- ja velkaongelmien vuoksi pidetään tarpeellisena, että matkustustaseen alijäämä supistuu edelleen ja matkailualan työpaikat voidaan säilyttää kotimaassa. Matkailuelinkeinon asemaa on parantanut markan ulkoisen arvon alentuminen sekä matkustaja- ja tilauslentoveron kantaminen ulkomaille suuntautuvista matkoista vuosina 1992 ja 1993. Tilauslentoverotuksen jatkamisella pyritään matkustus- ja vaihtotaseen alijäämän edelleen supistamiseen ja kotimaan matkailun edellytysten turvaamiseen.

Talouskehityksen kääntyminen syveneväksi lamaksi on vähentänyt myös valtion verotulojen kertymää vuosina 1991 ja 1992. Tämä kehitys jatkuu vuonna 1993 ja 1994. Tämän vuoksi on suhtauduttava pidättyvästi tuloja vähentäviin veroperustemuutoksiin ja pyrittävä löytämään välineitä valtiontalouden alijäämän pienentämiseksi. Harkittavia ovat muun muassa sellaiset verot, jotka eivät kohtuuttomasti rasita kansantalouden kannalta keskeisiä toimintoja tai vaikeuta heikoimmassa asemassa olevien kansalaisten toimeentuloa. Tilauslentoveroa voidaan pitää tällaisena verona, joka määrältään kohtuullisena ei kuitenkaan ole esteenä matkustamiselle eikä siten ole Euroopan talousaluetta koskevan ETA-sopimuksen vapaata liikkumista tarkoittavan periaatteen vastainen.

Tilauslentovero on ollut pohjoismaisen käytännön mukainen. Muissa pohjoismaissa matkailu on ollut jo aiemmin verotuksen kohteena.

Ruotsissa ja Norjassa tilauslennoista peritään charterveroa 300 kruunua matkustajalta. Ruotsissa on päätetty kuitenkin luopua veron kannosta lokakuussa 1993. Tanskassa tilauslentoihin kohdistunut vero korvattiin vuoden 1991 syyskuusta lähtien lentoliikenteeseen, lentokenttiin ja matkatoimistoihin kohdistuvilla veroilla.

Tilauslentovero kohdistuu tasapuolisesti kaikkiin, jotka ostavat tai vastaanottavat matkalipun Suomesta tai Suomessa olevan matkatoimiston kautta. Tämän vuoksi se ei ole ristiriidassa kansainvälisiin sopimuksiin sisältyvän syrjintäkiellon kanssa.

Valtiontalouden tasapainottamiseksi ja matkustustaseen alijäämän edelleen pienentämiseksi tilauslentoveroa ehdotetaan perittäväksi myös vuoden 1994 aikana nykyiseen lakiin sisältyvien perusteiden ja verotason mukaisesti. Tämän vuoksi tilauslentoverosta annetun lain voimaantuloa ja soveltamista koskevaa 26 §:ää ehdotetaan muutettavaksi niin, että veroa perittäisiin myös vuonna 1994 alkavalle tilauslentomatkalle oikeuttavasta matkalipusta. Nykyisten verottomuusperusteiden mukaisesti 6 §:n 1 kohtaa tulisi täydentää siten, että vuonna 1994 alkavien matkojen osalta veroa ei olisi suoritettava lapsesta, joka on syntynyt vuonna 1983 tai myöhemmin.

3. Esityksen organisatoriset ja taloudelliset vaikutukset

Verovelvollisia arvioidaan olevan noin 300. Vero on oma-aloitteisesti matkustajien lukumäärän perusteella maksettava vero ja siten hallinnolliselta menettelyltään yksinkertainen. Tämän vuoksi sillä ei ole organisatorisia eikä henkilöstövaikutuksia.

Tilauslentoveron kertymäksi vuonna 1994 arvioidaan 120 miljoonaa markkaa. Tilauslentoveron arvioidaan osaltaan pienentävän matkustus- ja vaihtotaseen alijäämää.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriön ja verohallituksen yhteistyönä.

5. Voimassaoloaika

Esitys liittyy vuoden 1994 talousarvioon ja

on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan vuoden 1994 alussa. Lakia sovellettaisiin vuoden 1994 aikana alkaviin tilauslentomatkoihin.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

L a k i

tilauslentoverosta annetun lain 6 §:n 1 kohdan ja 26 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan tilauslentoverosta annetun lain (976/92) 6 §:n 1 kohta ja 26 § seuraavasti:

6 §

Poikkeukset verollisuudesta

Veroa ei ole suoritettava:

1) vuonna 1993 alkavan matkan johdosta lapsesta, joka on syntynyt vuonna 1982 tai myöhemmin, eikä vuonna 1994 alkavan matkan johdosta lapsesta, joka on syntynyt vuonna 1983 tai myöhemmin;

— — — — —

Tämän lain nojalla on suoritettava veroa vuoden 1993 tai 1994 aikana alkavalle tilauslentomatkalle oikeuttavasta matkalipusta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

26 §

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1993.

Helsingissä 7 päivänä syyskuuta 1993

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri Iiro Viinanen

Laki

tilauslento-verosta annetun lain 6 §:n 1 kohdan ja 26 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan tilauslento-verosta annetun lain (976/92) 6 §:n 1 kohta ja 26 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

Poikkeukset verollisuudesta

Veroa ei ole suoritettava:

1) lapsesta, joka on syntynyt vuonna 1982 tai myöhemmin;

6 §

Poikkeukset verollisuudesta

Veroa ei ole suoritettava:

1) vuonna 1993 alkavan matkan johdosta lapsesta, joka on syntynyt vuonna 1982 tai myöhemmin, eikä vuonna 1994 alkavan matkan johdosta lapsesta, joka on syntynyt vuonna 1983 tai myöhemmin;

26 §

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1993.

Tämän lain nojalla on suoritettava veroa vuoden 1993 aikana alkavalle tilauslentomatkalle oikeuttavasta matkalipusta.

Matkalipusta, joka on luovutettu ennen tämän lain voimaantuloa ja joka oikeuttaa vuoden 1993 aikana tilauslento, on suoritettava vero samalla tavoin ja samassa määräjassa kuin matkalipusta, joka on luovutettu tammikuussa 1993.

26 §

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1993.

Tämän lain nojalla on suoritettava veroa vuoden 1993 tai 1994 aikana alkavalle tilauslentomatkalle oikeuttavasta matkalipusta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .